

ת"פ 9384/04/20 - מדינת ישראל נגד מוחמד טבאש

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 9384-04-20 מדינת ישראל נ' טבאש(עצור/אסיר בפיקוח)

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד טבאש (עצור/אסיר בפיקוח)

הנאשם

גזר-דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הורשע, על-פי הודאתו מיום 2.11.20 בכתב אישום מתוקן, בגין עבירות של **החזקת נשק שלא כדין**, לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא, לחוק העונשין, התשל"ז-1977, **והחזקת תחמושת שלא כדין**, לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק.
2. בהתאם לכתב האישום, במועד הרלוונטי התגורר הנאשם בבית סבו, קאסם טבאש, וסבתו, מרים טבאש, המצוי בכפר טבאש. בתאריך 5.4.20, בשעה 6:30, במסגרת חיפוש שנערך לפי צו חיפוש כדין, נמצא הנאשם מחזיק מתחת למזרון מיטתו, בחדר השינה שבבית, באקדח מסוג FN טעון במחסנית תואמת, ובה 13 כדורים מסוג 9 מ"מ. כן נמצא הנאשם מחזיק מתחת לכרית מיטתו במחסנית נוספת התואמת לאקדח ובמספר כדורים מסוג 9 מ"מ הנתונים בשקית.
3. ביום 2.11.20 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הורשע בעבירות המיוחסות לו, והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו. לאחר מכן, הוסכם, יטענו הצדדים באופן פתוח, כשעמדת המאשימה הנה למאסר בפועל והסנגור יטען לעונש ראוי של עבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן

4. **שירות המבחן נמנע ממתן המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.**
בתסקיר מיום 9.4.21 נמסר כי הנאשם, בן 24, תושב טבאש-חג'אג'רה. טרם מעצרו עבד הנאשם כשכיר בתחום עבודות העפר, במשך כשנתיים. כיום שוהה במעצר באיזוק אלקטרוני בבית אחותו בכפר חילף, ובפיקוחה.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי ביום 6.12.20 עבר אירוע ירי, בעת ששהה יחד עם מפקחו מחוץ למקום המעצר, במסגרת חלון התאוררות. כתוצאה מהירי, נפגע הנאשם בחלקי גופו השונים, סבל משברים ומפצעי ירי, אושפז בבית החולים רמב"ם למשך מספר ימים, ועבר שני ניתוחים. מאז האירוע מתהלך הנאשם עם קב"ים, וסובל כאבים חזקים.

הנאשם הנו השלישי מבין חמישה ילדים. אביו שכיר ברפת בקר, ואמו עקרת בית. הנאשם תיאר תפקוד תקין של בני משפחתו ללא מעורבות בפלילים, ללא מחסור חומרי. הנאשם תיאר קשר קרוב והדוק עם סבו, המהווה עבורו דמות תומכת ומכילה. לדברי הנאשם, סבו ודודו מחזיקים בנשק ברישיון לצרכי ציד, וכן רבים מבני משפחת אמו נושאים גם הם בנשק ברישיון, חלקם כשוטרים. לכן, בהיותו ילד, התנסה באחיזה בנשק.

הנאשם סיים 10 שנות לימוד בבית-ספר צבאי-טכנולוגי, במגמת חשמלאות רכב. לדבריו, בתקופת ההתבגרות חלה נסיגה בתפקודו הלימודי והוא הזניח לימודיו עד שנשר מהם. בשנת 2018 למד קורס חובשות רפואת חירום והתנדב בתחום, ובהמשך השתלב בלימודי נהיגת אמבולנס.

הנאשם ציין כי מגיל 14 החל לצרוך אלכוהול בנסיבות חברתיות ובכמות מוגברת, עד הגעה למצבי שכרות. לדבריו, לאחר תקופה חדל מן השימוש באלכוהול בכוחות עצמו. הנאשם שלל שימוש בסמים.

5. התסקיר ציין כי אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות. בהתייחסו לעבירות דנן, ציין הנאשם כי שהה בהר עם עדר עיזים והבחין באדם שאינו מוכר לו, מחביא דבר מה. בהמשך, לאחר שאותו אדם עזב, ניגש למקום ומצא ארגז. את הארגז לקח לבית סבו מתוך סקרנות, והבחין כי בתוכו קיים נשק אותו החליט לשמור מחשש כי יפגע בו אותו אדם ממנו גנב את הנשק. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה ליטול אחריות אמתית על ביצוע העבירות, כי הוא נוטה לצמצם מחומרתן ולתת צידוקים להתנהגותו, ומתקשה להעמיק במניעיו לביצוען. הנאשם לא זיהה נזקקות טיפולית כלשהי במצבו.

6. שירות המבחן ציין כי הנאשם גדל בסביבה הנותנת לגיטימציה להחזקת נשק, ונחשף לנשק מגיל צעיר, דבר שהוביל לפיתוח נורמות התנהגות ותפיסות המנוגדות לחוק בהקשר זה. לנאשם נטייה לחשיבה מצמצמת, ואישיותו אינה מגובשת, והדבר בא לידי ביטוי בקושי להפעיל שיקול דעת מושכל ואחראי במצבים מסכנים. לצד הודאתו, התקשה הנאשם ליטול אחריות כאמור והשתמש במנגנוני הגנה כרציונליזציה והשלכה בכדי להצדיק התנהגותו. הנאשם נוטה למסור מידע סלקטיבי ונוטה להתנהגות מניפולטיבית במהלך השיח, דבר המעלה ספק בדבר יכולתו לשתף פעולה עם שירות המבחן ממקום אותנטי. לאור מאפייני הנאשם, התרשם שירות המבחן כי **הסיכון להישנות עבירות דומות והתנהלות פורצת גבול בעתיד, הנו בינוני. לפיכך, נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית בעניינו, וסבר כי יש להטיל על הנאשם מאסר על-תנאי וקנס כספי.**

טיעונים לעונש

7. ביום 14.4.21 טענו הצדדים לעונש בפניי. ב"כ המאשימה טענה בעל-פה, והסנגור הגיש טיעוניו בכתב והשלים אותם בעל-פה.

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 15 ל-36 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים, וביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר ברף האמצעי של המתחם לו טענה, בצירוף מאסר על-תנאי ממושך ומרתיע, התחייבות וקנס כספי גבוה. נטען, כי העבירות של החזקת נשק ותחמושת הן עבירות חמורות, הטומנות בחובן פוטנציאל סיכון ניכר לציבור ופוגעות בשלום הציבור וביטחונו. נטען כי על הענישה לשקף את חומרת העבירות ולתת מענה לצורך במיגור התופעה של החזקת נשק בלתי חוקי, וכי יש מקום להעלאת רמת הענישה הנוהגת. נטען כי נשק בלתי חוקי עלול לשמש ככלי ידיים עברייניות או עוינות, לאפשר ביצוע עבירות פליליות נוספות ולפגוע בחפים מפשע. עוד הפנתה ב"כ המאשימה להנחיית פרקליט המדינה מס' 9.16, בה הוטו מתחמי מוצא לתקופות מאסר בעבירות החזקת נשק בהתאם לסוגי הנשק - כאשר להחזקת תחמושת נטען למתחם הנע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד ל-6 חודשי מאסר בפועל, ולהחזקת אקדח בין 1 ל-3 שנות מאסר. במקרה דנן, נטען, כי הנאשם החזיק באקדח טעון במחסנית, ערוך ומוכן לפעולה, ובו כמות לא מבוטלת של כדורי תחמושת, כאשר הנשק הוחזק כשהוא מוסלק מתחת למיטה בחדר השינה של הנאשם.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות נטען כי בתי המשפט קבעו כי יש להטיל, בעבירות נשק, עונשי מאסר בפועל, גם על נאשמים המנהלים אורח חיים נורמטיבי. הנאשם אמנם הודה בעבירות אולם שירות המבחן התרשם מנטילת אחריות מצומצמת, מחשיפת הנאשם לנשק מגיל צעיר תוך מתן לגיטימציה לכך, וההתרשמות הנה בדבר קיומו של סיכון בינוני להישנות עבירות דומות בעתיד. הנאשם לא ביטא נזקקות טיפולית, ומסר לשירות המבחן מידע סלקטיבי. המלצת התסקיר אינה עולה בקנה אחד עם ההתרשמות בגוף התסקיר, כך נטען.

עוד טענה ב"כ המאשימה כי ישנה חשיבות, במקרה זה, לעיקרון הרתעת הרבים.

ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל, ביקש מבית-המשפט להסתפק בהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, בצירוף רכיבי ענישה צופים פני עתיד. הנאשם הודה במיוחס לו, לאחר תיקון כתב האישום. נטען, כי הנאשם פעל בחוסר מחשבה וללא שיקול דעת, מבלי לחשוב על תוצאות מעשיו. כיום, הנאשם מבין את חומרת מעשיו ומביע חרטה. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, בשיתוף הפעולה שלו עם המשטרה, העדר עבר פלילי, ובנטילת האחריות מצדו. הנאשם ניהל עד למעצרו אורח חיים נורמטיבי, והטלת מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה עלולה לחשוף את הנאשם להשפעות שליליות ולדרדרו. אמנם, מדובר בעבירות חמורות אך בתי-המשפט הטילו עונשי מאסר קצרים, גם בעבודות שירות, אף במקרים חמורים מן המקרה דנן. ככל שייקבע מתחם עונש הולם חמור יותר מזה שנטען לו הסנגור, הלה ביקש כי תקבע סטייה ממתחם העונש בשל שיקולי שיקום או בשל שיקולי צדק. ההצדקה לכך, במקרה דנן, נטועה לטענת הסנגור בשיקולים של חסד, רחמים ושיקום משפחתי, ונטען כי שליחתו של הנאשם למאסר תפגע בהליך השיקומי ובתא המשפחתי. ב"כ הנאשם ציין את ניסיון החיסול שהנאשם חווה, עת נורה בצאתו ממקום המעצר בדצמבר האחרון. הנאשם נתון בטיפול רפואיים אינטנסיביים מאז. מדובר במעידה חד פעמית מצד הנאשם, ואין מדובר במי שנטוע בעולם העברייני.

הנאשם מסר כי הוא מצטער על מעשיו, כי אינו עבריו, וציין כי מצבו הרפואי ירוד.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

11. עדים אנו להתגברות חריפה, בבחינת מכת מדינה ממש, בתופעת ההתחמשות בנשק בלתי חוקי, אירועי ירי בנשק בלתי חוקי, פציעה ואף גדיעת חיים בנשק חם, ושימוש בנשק בלתי חוקי לעבירות רכוש, סחיטה ואלימות.

הערכים החברתיים המוגנים הנפגעים כתוצאה מעבירות של **החזקת נשק ותחמושת** הנם שלום הציבור ובטחונו. בתי המשפט עמדו לא אחת על חומרתן של עבירות הנשק, תוך הדגשת הסיכון הממשי לציבור הנובע מעבירות אלה. החזקת נשק על ידי אזרחים יוצרת מטבעה פוטנציאל להסלמה עבריינית או לפעילות עוינת. בהתאם להלכה הפסוקה, חומרת עבירות הנשק מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם ומרתיע באמצעות הטלת עונשי מאסר בפועל, כשנסיבות אישיות נדחות בפני האינטרס הציבורי.

המדינה עותרת להחמרה משמעותית של הענישה בעבירות נשק, ואולם גם בעבר הרחוק, לדוגמא בע"פ 5220/09 **עוואודה נ' מדינת ישראל** (30.12.09) נקבע כי דרך המלך בעבירות נשק צריכה להיות ככלל מאסר מאחורי סורג ובריח.

פסיקת בית המשפט העליון מהשנים האחרונות הובילה במוצהר קו של החמרת ענישה בעבירות נשק, תוך התערבות בגזרי דין של ערכאות נמוכות יותר, אף בניגוד לכלל הנוהג לפיו ערכאת הערעור ממעטת להחמיר בענישה. גישה זו מבטאת את ההכרה בהתפשטות המדאיגה של עבירות הנשק, בעליית רמת האלימות בחברה, ובסיכון הממשי לציבור, בשל השימוש התדיר בנשק לפתרון סכסוכים ולשם ביצוע עבירות.

ראו לעניין זה את דברי ביהמ"ש העליון בע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' סובח** (5.11.19), דברי כב' הש' אלרון, בפסקה 17):

"בית משפט זה לא נותר אדיש למול השימוש הגובר בנשק חם, והדגיש לא אחת את הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה כלפי השימוש בו לשם פתרון סכסוכים. זאת במיוחד כאשר השימוש בו נעשה בסביבת בתי מגורים. כך למשל, בעניין עמאש צוין כי:

'רבות נאמר ונכתב על הרעה החולה הפוקדת את מקומותינו ומותירה חלל והרס, היא התופעה של שימוש בנשק חם ברחובה של עיר, גם בשל סכסוכים בעניינים של מה בכך. בית משפט זה חזר והתריע מפני התפשטות התופעה, וקבע באופן ברור כי יש להילחם בה ולמגרה באופן הנחרץ ביותר' (ע"פ 32/14 עמאש נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 20 (17.9.2015); ראו גם: ע"פ 4611/18 נאסר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 5 (10.3.2019); ע"פ 5015/15 מדינת ישראל נ' ריאן [פורסם בנבו] בפסקה 12 (29.3.2016)).

דברים אלו אף באו לידי ביטוי לאחרונה בדברי הנשיאה א' חיות בטקס פתיחת שנת המשפט הנוכחית של לשכת עורכי הדין בנצרת:

'מערכת בתי המשפט משקיעה מאמצים רבים בתחום זה, ובית המשפט העליון התווה וממשיך להתוות הלכות לאורך השנים באשר לרמת הענישה ההולמת את החומרה היתרה הגלומה בביצוע עבירות בנשק ובאשר לביטוי העונשי ההולם המתחייב מכך.'

בהתאם לכך ולנוכח ריבוי מקרי הירי, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה כלפי ביצוע עבירות החזקת נשק שלא כדין, ועל אחת כמה וכמה שימוש בנשק חם ופציעתם של קורבנות שונים עקב כך."

המלחמה בתופעת החזקת הנשק הלא חוקי מתנהלת בין היתר בבתי המשפט, תוך השמעת קול ברור לפיו מי שמתעסק עם נשק חם דינו מאסר בפועל בבית הסוהר.

אף שדובר בעבר על העלאה הדרגתית ומתונה של חומרת העונשים - דומה כי בשלה השעה, ובפרט במציאות המורכבת בה אנו חיים, בה נקטפים תדיר חייהם של חפים מפשע בעקבות סכסוכים אלימים המערבים שימוש בנשק חם המוחזק באופן בלתי חוקי - להכביד בענישה באופן שיסייע להרתעתם של מבצעי עבירות נשק בכוח ובפועל.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

12. הנאשם החזיק באקדח מסוג FN כשהוא טעון במחסנית, המכילה 13 כדורי 9 מ"מ.

כן החזיק הנאשם במחסנית נוספת התואמת לאקדח, ולצד בשקית ובה מספר כדורי 9 מ"מ.

את הנשק והתחמושת החזיק הנאשם מתחת למזרון מיטתו, בחדר השינה בבית, ומתחת לכרית המיטה.

אין בפני ראיות על אודות משך החזקת הנשק.

החזקת נשק באופן זה מלמדת על כך שהנשק היה זמין לשימוש, בהישג יד, ומוכן להפעלה בכל עת.

הנאשם טען בפני שירות המבחן כי מצא את הנשק כאשר שהה בחיק הטבע, וראה מרחוק אדם מטמין ארגז במקום, אותו נטל לביתו ומצא כי בו הוטמנו הנשק והתחמושת. אין ראיות לחיזוק גרסת הנאשם בהקשר זה, ואין ביטוי לגרסה זו בעובדות כתב האישום המתוקן. מכל מקום, מצופה מאדם המוצא, באקראי, נשק, לדווח למשטרה, ולא להחזיקו כשהוא טעון וזמין לשמש תחת מיטתו.

טענת נאשמים, שנתפסו בכף מחזיקים כלי נשק, כי מצאו את כלי הנשק באקראי, הנה טענה נפוצה בתיקים מסוג זה. כאן, ובהקשר זה, סבר שירות המבחן כי הגרסה משקפת נטילת אחריות חלקית ומסויגת.

למעשי הנאשם ממד של פגיעה בערכים מוגנים של שלום הציבור וביטחונו, שכן לכל החזקת נשק בידי בלתי מורשה, פוטנציאל נזק עצום לפגיעה בשלמות גופו ובחיו של אדם.

בעפ"ג (נצ') 21260-10-19 **מדינת ישראל נ' מוסא מזאריב** (24.11.19) (להלן: "**עניין מזאריב**") קבע בית-המשפט המחוזי, בהתייחס למדרג החומרה בעבירות נשק ולשיקולים בקביעת מתחם העונש ההולם:

"נסיבות החזקת הנשק יכולות להשתנות וללמד על מידת החומרה והסיכון הפוטנציאלי לפגיעה באחרים. כפועל יוצא מכך, יש להן השלכה על המתחם שיקבע. בהקשר זה, לא דומה למשל החזקת אקדח להחזקתו של תת מקלע. הנחיית פרקליט המדינה אליה הפנתה המערערת מדברת על קריטריונים רלוונטיים להבחנה בנסיבות הקונקרטיות של כל מקרה, כמו מאפייני הנשק, ריבוי כלי נשק, היות הנשק טעון, המיקום הספציפי בו הוחזק, הרקע להחזקתו ומטרתו. אלה הם רק חלק מן הנסיבות שניתן וצריך לשקול בקביעת המתחם בהתייחס לנסיבות הכרוכות בביצוע העבירה..."

אנו ערים לכך שבפסיקה ניתן למצוא מנעד רחב של מתחמי ענישה בעבירות נשק ובעבירות של החזקת נשק, בכלל זה. יחד עם זאת, אנו סבורים כי נכון היה לנקוט בקו המתחייב בשעה זו, של העלאת רף הענישה, כפי שעתרה המערערת. החמרה זו צריכה לבוא לידי ביטוי בהחמרת מתחמי הענישה, תוך מתן דגש לשיקולים הנוגעים לערכים החברתיים הנפגעים ומידת הפגיעה בהם, כמו גם בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת. כמו כן, לצורך במיגור תופעת האלימות הגואה, שמאפייניה שימוש בנשק חם, יש ליתן משקל לשיקולי הרתעה בקביעת העונש בתוך המתחם".

ישנה משמעות טבועה וברורה מאלה להחזקתו של כלי ממית, ומשמעות טבועה זו הנה כי אותו נשק נועד לפגיעה באחר, בדרך של ירי או למצער של איום, וכי קיים פוטנציאל מובהק לסיכון של הציבור.

התקרית המצערת בה היה מעורב הנאשם ובה נפצע, מירי בנשק חם לעברו, בתקופת הדיון בתיק זה, כחודש לאחר שהודה והורשע בעבירה, פציעה שהצריכה טיפול רפואי ממושך בו, מחזקת במידה לא מבוטלת את ההתרשמות כי קיים סיכון לא בהחזקת נשק בידיים בלתי מורשות, וכי נגזרת מהחזקת נשק כזה מעורבות בסכסוכים אלימים, להם פוטנציאל לפגוע בגוף ובנפש.

13. כאמור, ב"כ המאשימה הפנתה להנחית פרקליט המדינה 9.16 אשר פורסמה ב-7.8.16, בה פורטו מתחמי ענישה בעבירות הנשק, אשר נגזרו מפסיקת בית-המשפט העליון (על הצד המחמיר), ואשר

בהתאם להם תטען התביעה. נקודת המוצא העונשית, כך נקבע בהנחיה, הנה דרישה להטלת עונש הכולל רכיב של מאסר בפועל לתקופה ממשית, גם אם המדובר בעבירה ראשונה, למעט במקרים חריגים. בהתאם להנחיה, התביעה טוענת למתחמי מוצא בעבירות של החזקת תחמושת, מתחם הנע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד ל-6 חודשי מאסר בפועל, ובעבירות של החזקת אקדח, בין שנה לשלוש שנות מאסר. עוד צוין בהנחיה, כי ככל שהרשעתו של אדם מתייחסת למספר כלי נשק, יידרש "מתחם עונש הולם" חמור יותר. כן צוין כי המיקום שבו הוחזק הנשק הנו בעל חשיבות, ובפרט אם מדובר במקום המאפשר עשיית שימוש בו על ידי המחזיק או על ידי אדם אחר, כבמקרה דנן.

14. מדיניות הענישה הנוהגת

בעבירות של החזקת נשק, השיתו בתי המשפט עונשים הכוללים מאסרים בפועל לתקופות לא ממושכות ועד למאסרים ממושכים בפועל, ובדרך כלל בצירוף רכיב עונשי כספי, הכל בכפוף לנסיבות ביצוע העבירות, ובהן סוג הנשק, נסיבות החזקתו ומשכה, ובכפוף לנסיבות האישיות של העבריין. כפי שצוין בית המשפט המחוזי בנצרת בעניין מזאריב שלעיל, בעבר, גם לפני שנים לא רבות, ניתנו עונשים במנעד רחב למדי לעבירות אלה, ואולם ניתן לומר כי מאסר לריצוי בעבודות שירות נגזר לרוב רק במסגרת הסדר טיעון ובענישה מוסכמת, או בנסיבות מיוחדות. מדיניות החמרה בענישה, המוכתבת על ידי בית המשפט העליון, ועל ידי בית המשפט המחוזי, שוללת כמעט לחלוטין ענישה שלא על דרך של כליאה.

15. ב"כ המאשימה הפנה לפסקי-הדין הבאים:

א. ת"פ (עכו) 35119-06-20 **מדינת ישראל נ' חסארמה** (17.11.20) - הנאשם הורשע בעבירות של החזקת נשק, החזקת תחמושת, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ניסיון שיבוש מהלכי משפט ושיבוש מהלכי משפט. כאשר שוטרים הגיעו לחיפוש בביתו ניסה לברוח ולא נענה להוראות השוטרים. בביתו נמצא אקדח, ובו מחסנית טעונה בששה כדורים. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, ונקבע כי העבירה של החזקת נשק כשבו מחסנית טעונה כדורים, ערוך ומוכן להפעלה, הנה בגדר עבירת אלימות לצורך הפעלת עונש מאסר על-תנאי קודם בעבירות אלימות. הוטלו 14 חודשי מאסר בפועל, הופעל עונש מאסר על-תנאי קודם בן עשרה חודשים, חלקו בחופף וחלקו במצטבר כך שסך הכל ירצה הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, וכן הוטלו מאסרים על-תנאי והתחייבות כספית בסך 10,000 ₪.

ב. עפ"ג (חי') 23517-02-20 **מדינת ישראל נ' אלכילאני** (28.7.20) - בית-המשפט המחוזי דן בערעור המדינה על קולת עונשו של המשיב, אשר נדון לשמונה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על-תנאי וקנס בסך 3,000 ₪, בעבירות של החזקת נשק והחזקת תחמושת. בית-המשפט המחוזי קבע כי גזר-הדין אינו נותן ביטוי נאות ונדרש לחומרה הטמונה בעבירות הנשק, ומחייב התערבות. בפסק-הדין צוין כי קיים מנעד רחב של פסיקה באשר לענישה בעבירות החזקת נשק, כאשר מחד קיימת פסיקה שבה הסתפקו בתי המשפט בהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, ומאידך, קיימת פסיקה בה עמדו בתי המשפט על כך שלא ניתן להימנע בעבירה מסוג זה להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה.

עוד צוין, כי מגמת ההחמרה ניכרת במיוחד בפסיקה מן התקופה האחרונה, ובאה לידי ביטוי בכך שהרף התחתון של מתחם הענישה, גם כאשר הנאשם נעדר עבר פלילי, עולה על תשעה חודשי מאסר ואינו מאפשר ריצוי עונש המאסר על דרך של עבודות שירות.

בית-המשפט המחוזי סיכם וקבע כי גזר הדין שהסתפק בהטלת שמונה חודשי מאסר בעבודות שירות אינו יכול לעמוד, בשים לב לחומרת העבירה, הפיכתה ל"מכת מדינה" ופוטנציאל הנזק הטמון בה, ובשים לב למגמת ההחמרה בפסיקה.

בהעדר אינדיקציה לחריגה ממתחם העונש ההולם, ובהעדר המלצה טיפולית מאת שירות המבחן, **העמיד את עונשו של המשיב על עשרה חודשי מאסר בפועל.**

ג. ת"פ (ב"ש) 65912-01-18 **מדינת ישראל נ' אבו מדע'ם** (14.2.19) - שני הנאשמים הורשעו בעבירות של החזקת נשק ותחמושת שלא כדין, לאחר שהחזיקו באקדחים, בכלי נשק נוספים ובתחמושת בביתם. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 15 ל-24 חודשי מאסר ביחס לנאשם 1 (שהחזיק נשק אחד), ומתחם הנע בין 27 ל-54 חודשי מאסר ביחס לנאשם 2 (שהחזיק שלושה כלי נשק). נקבע, בין היתר, כי השאלה אם כלי הנשק נמצאו או נרכשו, אינה מעלה ואינה מורידה, ביחס למידת הסיכון ופוטנציאל הנזק הנובעים מהם. על נאשם 1 הוטלו **18 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על-תנאי וקנס בסך 10,000 ₪**. על נאשם 2 הוטלו **30 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על-תנאי וקנס בסך 25,000 ₪**.

ד. רע"פ 6265/20 **אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל** (15.9.20) - המבקש הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של החזקת נשק לאחר שנמצא מחזיק באקדח מתחת לכסא הנהג ברכבו, בצירוף מחסנית ובה כדורים. בית-משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר בפועל, והטיל על המבקש עונש המצוי בתחתית מתחם העונש ההולם אותו קבע - 15 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס בסך 10,000 ₪. בהמשך הורה בית-המשפט על חילוט רכבו של המבקש בשווי של כ-30,000 ₪. ערר שהגיש המבקש לבית-המשפט המחוזי התקבל, חלקית, ובהינתן נסיבותיו האישיות של המבקש, קבע כי עונש המאסר יעמוד על **12 חודשי מאסר בפועל**, לצד העונשים הנלווים שנקבעו. בקשת רשות הערעור שהגיש לבית-המשפט העליון נדחתה.

ה. ת"פ (כ"ס) 14044-03-20 **מדינת ישראל נ' קטאווי** (15.12.20) - הנאשם הורשע, לפי הודאתו, בהחזקת נשק, לאחר שהחזיק בתת מקלע מאולתר מסוג "קרלו", עטוף ומוסלק במשאית שעמדה בסמוך לביתו, ובמחסנית תואמת ובה 11 כדורים. **נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 15 ל-36 חודשי מאסר בפועל, והוטלו 20 חודשי מאסר, הופעל מאסר על-תנאי בן 8 חודשים, חלקו בחופף וחלקו במצטבר כך שסה"כ ירצה הנאשם 26 חודשי מאסר בפועל, ומאסר על-תנאי.**

א. ת"פ (עכו) 21807-08-19 **מדינת ישראל נ' טאהר** (29.10.19) - בית-משפט השלום דן את הנאשם **לשמונה חודשי מאסר בפועל ולעשרה חודשי מאסר על-תנאי**, לאחר שנמצא מחזיק בידיו מעטפה ובה אקדח טעון במחסנית ובה שמונה כדורים, בשעה ששוטרים ערכו חיפוש במתחם השייך לאביו, וניסה להימלט מהם.

על גזר-הדין הוגש ערעור המדינה על קולת העונש (עפ"ג 18789-12-19 **מדינת ישראל נ' טאהר** (5.1.20)). בית-המשפט המחוזי קבע כי ראוי להתערב בגזר-הדין שאינו מבטא את מגמת ההחמרה בפסיקה בעבירות נשק, אולם נוכח ריצוי מלוא תקופת המאסר על-ידי המשיב, במועד הדיון בערעור, נמנע מלעשות כן.

ב. ת"פ (מח' חי') 22765-09-19 **מדינת ישראל נ' מטרי** (5.12.19) - הנאשם הורשע בעבירות של נשיאה והובלת נשק, מעשה פזיזות ורשלנות, לאחר שנשא ברכבו רימון הלם, התקרב לביתו של המתלונן והשליך את הרימון לחצר ביתו של המתלונן ונמלט ברכבו לאחר שהרימון התפוצץ. **נקבע מחתם עונש הולם הנע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל, והוטלו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסרים על-תנאי וקנס בסך 15,000 ₪.**

ג. ת"פ (מח' חי') 24171-06-19 **מדינת ישראל נ' חג'אזי** (3.10.19) - הנאשם, ללא עבר פלילי, הורשע בעבירות של החזקת אקדח ותחמושת, ובהפרעה לשוטרי במיליו תפקידו, לאחר שנתפס נוסע על קטנוע ומחזיק על גופו אקדח ובו משולבת מחסנית ובה 12 כדורים. **נקבע מתחם עונש הולם בין 9 חודשי מאסר אשר במקרים נדירים ניתן להורות על ריצויים בעבודות שירות ועד ל-3 שנות מאסר. הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל, ו-10 חודשי מאסר על-תנאי, ללא רכיב כספי.**

ד. ע"פ 4978/19 **אבו מנסור נ' מדינת ישראל** (28.1.20), שם דובר בשני אחים, שברכבם נמצאו רובה סער, ושתי מחסניות ובהן 26 ו-27 כדורים, שתי מחסניות המתאימות לאקדח, שלושה כדורים ומכלול לנשק. המערער 1 הורשע בעבירה של נשיאה והובלת נשק ומערער 2 הורשע בהחזקת נשק. בבית המשפט המחוזי **נדון המערער 1 ל-18 חודשי מאסר בפועל ואילו המערער 2 נדון ל-9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**. בית-המשפט העליון מצא לקבל את הערעור, ולהטיל על מערער 1, משיקולי שיקום ובהם - העדר עבר פלילי, הודאה וקבלת אחריות, הליך טיפולי מוצלח, הערכת סיכון נמוכה ותסקירי שירות מבחן חיוביים, **12 חודשי מאסר בפועל**, חרף ההמלצה להימנע מהטלת מאסר מאחורי סורג וברית. לשם שמירה על מדרג עונשים הולם, הועמד עונשו של מערער 2 על **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**.

ה. ת"פ (מח' חי') 5159-09-18 **מדינת ישראל נ' מנסור** (10.1.19) - הנאשם, ללא עבר פלילי, הורשע בעבירות בנשק לאחר שנסע ברכב ממנו הושלך אקדח, תקול, שנתפס. הסדר הטיעון נכרת בשים לב לקשיים ראייתיים בתיק. במסגרת הסדר טיעון שכלל הסכמה לעניין העונש הוטלו **7 חודשי מאסר בפועל, 10 חודשי מאסר על-תנאי וללא רכיב כספי**.

ו. ת"פ (חי') 49995-09-17 **מדינת ישראל נ' סאמי עלי** (4.11.18) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירות של ייצור נשק, החזקת נשק והחזקת סכין, לאחר שייצר מטען חבלה מאולתר, והוטלו עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 12 חודשי מאסר על-תנאי, וקנס בסך 10,000 ₪.

ז. ת"פ (מח' חי') 34487-02-17 **מדינת ישראל נ' ח'טיב** (27.3.18) - הנאשם נתפס ברכב, כשמתחת לרגלו נמצא אקדח מסוג FN, והורשע בהחזקת נשק ובנשיאת נשק והובלתו. **נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל**. הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, **מאסר על-תנאי, קנס בסך 7,000 ₪ וצו מבחן למשך 18 חודשים**, בשים לב להעדר עבר פלילי ולהמלצת שירות המבחן.

ח. ת"פ (מח' חי') 35529-08-18 **מדינת ישראל נ' סנעאללה** (13.12.18) - הנאשם נתפס, בשעת לילה, כשעל גופו אקדח חצי אוטומטי עם מחסנית ותחמושת. לנאשם היו הרשעות קודמות כולל בעבירה של החזקת נשק, בעטיה נדון למאסר בעבודות שירות. **נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל-36 חודשי מאסר בפועל, והוטלו 12 חודשי מאסר, מאסר על-תנאי וקנס**.

ט. ת"פ (מח' חי') 16505-02-18 **מדינת ישראל נ' סעדי** (26.6.18) הוטלו **11 חודשי מאסר בפועל, ומאסרים מותנים** בעבירות של החזקת נשק, נשיאה והובלתו, לאחר שהנאשם נעצר על-ידי שוטרים, כשנסע ברכבו, ובכיס המעיל אותו לבש נמצא אקדח טעון במחסנית, וכן נמצא מחזיק בתחמושת. **מתחם העונש ההולם נקבע כנע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל**.

י. ת"פ (מח' חי') 47161-08-17 **מדינת ישראל עאסלה** (21.2.18) בבית הנאשם נמצאו, במהלך חיפוש, נשק מאולתר (קרל גוסטב) ובו מחסנית ריקה אותם רכש מאחר והובילם לביתו, והסליק בארון בגדים בחדר השינה בבית. **נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל-36 חודשי מאסר בפועל והוטלו 12 חודשי מאסר בפועל ו-6 חודשי מאסר על-תנאי**.

17. ניתן לעיין, בנוסף, בפסקי-דין הבאים:

א. עפ"ג (מח' חי') 21557-01-21 **אסמאעיל נ' מדינת ישראל** (18.2.21) שניתן לאחרונה, שם המערער נדון בבית-משפט השלום לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי וקנס בסך ₪ 8,000, לאחר שהחזיק במתחם משפחתו, במדרון הר הסמוך למקום, תת מקלע מאולתר זמין לירי ולשימוש מידי, כשהוא טעון במחסנית ובה מספר כדורי 9 מ"מ, ו-3 כדורים בתוך בית הבליעה. בית-המשפט המחוזי קיבל את ערעורו על חומרת העונש, בסברו כי יש מקום להפחתה מסוימת בתקופת המאסר, והעמידה על **10 חודשי מאסר בפועל** - תוך הבאת גילו הצעיר של המערער בחשבון, והעדר עבר פלילי, ותוך התחשבות במגמה המחמירה בפסיקה כלפי ביצוע עבירות נשק. צוין כי מתחם הענישה בפסיקה נע **בין 10 ל-24 חודשי מאסר**. עוד הובאו בחשבון העובדה שהמערער שהה במשך כשנה וחצי במעצר בית, הודאתו ותסקיר חיובי מטעם שירות המבחן.

ב. עפ"ג (חי') 24976-06-20 **חג'אזי נ' מדינת ישראל** (9.7.20) - המערער, צעיר ללא עבר פלילי, נמצא יושב בפתח חוות סוסים בטמרה, כשהוא מחזיק על רגלו אקדח חצי אוטומטי ובו מחסנית תואמת טעונה ב-15 כדורים, במצב הכנס. בית-משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים והטיל עליו 15 חודשי מאסר בפועל ועונשים נוספים. בית-המשפט המחוזי קבע, בין היתר, כי המתחם שנקבע נטה מעט לקולה, ונכון היה לקבוע מתחם שרצפתו גבוהה יותר נוכח מגמת ההחמרה שבפסיקה. בית-המשפט המחוזי דחה את הערעור על חומרת העונש, כאשר בדעת מיעוט ציין כב' השופט י. גריל כי היה מקום להתחשב, כשיקול לקולא, בתקופת המעצר באיזוק אלקטרוני שמשכה כחמישה חודשים, ולהעמיד את העונש על 14 חודשי מאסר.

ג. בעניין מזאריב הנ"ל (24.11.19) - ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, ובית-המשפט העמיד את עונשו של המשיב, אשר הוטל עליו בבית-משפט קמא - 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, צו מבחן ועונשים נלווים - על 12 חודשי מאסר בפועל תוך ביטול צו המבחן שהוטל.

ד. ת"פ (כ"ס) 54418-06-19 **מדינת ישראל נ' מצארווה** (7.4.21) - הנאשם הורשע בעבירה של החזקת נשק ותחמושת, לאחר שנמצא מחזיק בביתו אקדח מסוג FN נתון בשקית ומוסלק בארון בחדרו, ולצדו 2 כדורי 9 מ"מ. **נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, והוטלו 10 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על-תנאי וקנס בסך ₪ 3,000.**

ה. ת"פ (רמ') 40076-02-19 **מדינת ישראל נ' אבו צעלוק** (4.8.20) - הנאשם הורשע בעבירה של החזקת נשק לאחר שהחזיק בביתו אקדח "גלוק" גנוב ומחסנית מלאה. **נקבע כי מתחם העונש נע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל, והוטלו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 6 חודשי מאסר על-תנאי, קנס וצו מבחן.**

ו. ת"פ (חי') 67580-11-19 **מדינת ישראל נ' הלסה** (6.2.20) - הנאשם הורשע בעבירות נשק ובעבירות סמים לאחר שנמצא מחזיק בביתו באקדח חצי אוטומטי מסוג "ברטה", טעון במחסנית ובה עשרה כדורים, וכן בקנאביס במשקל של 515 גרם ובתחמושת נוספת. **נקבע מתחם עונש הולם לעבירות החזקת הנשק והתחמושת הנע בין 9 ל-18 חודשי מאסר, והוטלו 11 חודשי מאסר בפועל ומאסרים מותנים.**

18. נוכח המגמה הברורה שעולה מן הפסיקה שנסקרה לעיל, לפיה יש להחמיר בענישה בעבירות של החזקת נשק עם תחמושת תואמת, בכדי למגר את התופעה של החזקת נשק בלתי חוקי בידיים שאינן מורשות - **אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע העבירה, בשים לב לסוג הנשק והתחמושת שהוחזקו ולמקום החזקת הנשק - נע בין שנת מאסר לבין 30 חודשי מאסר בפועל.**

גזירת עונשו של הנאשם

19. הנאשם בן 25, רווק, אשר הודה במסגרת הסדר טיעון ונטל אחריות ובכך חסך זמן ציבורי.

אין לנאשם עבר פלילי.

הנאשם שהה במעצר מאחורי סורג ובריש מיום 5.4.20 ועד ליום 27.4.20, אז הועבר למעצר באיזוק אלקטרוני בבית אחותו בבסמת טבעון, ובהמשך הותרו לו חלונות אוורור יומיים. עד היום שוהה הנאשם במעצר באיזוק.

ביום 6.12.20, עת שהה הנאשם מחוץ למקום המעצר, היה מעורב באירוע בו נורה מנשק חם ונפגע פגיעה גופנית קשה.

סנגורו של הנאשם הגיש סיכום רפואי לפיו בעקבות אותו אירוע אושפז בבית"ח רמב"ם עם פציעות בגפיים ושברים, עבר שני ניתוחים, והנו כעת מוגבל בניידות, מתנהל בתמיכת קבילים, וזקוק לטיפול פזיותרפיים.

20. שירות המבחן נמנע ממתן המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם, והמליץ על הטלת מאסר על-תנאי וקנס. בתסקיר נמסר כי הנאשם מתקשה ליטול אחריות מלאה על ביצוע העבירות, כי גישתו מצמצמת מחומרתו והוא נוטה לתת צידוקים להתנהגותו. הנאשם לא זיהה נזקקות טיפולית במצבו, ולהתרשמות שירות המבחן גדל בסביבה הנותנת לגיטימציה להחזקת נשק, דבר שהוביל לפיתוח נורמות התנהגות ותפיסות המנוגדות לחוק. שירות המבחן התרשם מכך שלנאשם קושי להפעיל שיקול דעת מושכל במצבים מסוכנים, כי הוא נוטה למסור מידע סלקטיבי על אודותיו וקיים ספק בדבר יכולתו לשתף פעולה בהליך טיפולי. שירות המבחן הסיק קיומו של סיכון בינוני להישנות עבירות.

המלצת שירות המבחן במקרה זה, אינה עולה בקנה אחד עם תוכן התסקיר, אשר אינו מבסס קיומם של שיקולי שיקום, ואף אינה עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת המחייבת, ככלל, הטלת עונש מאסר בפועל גם על מי שזו לו עבירה ראשונה, למעט במקרים חריגים ומיוחדים המצדיקים זאת. המלצה זאת, בכל הכבוד, אינה יכולה לעמוד ומדגישה את חלוקת התפקידים בין שירות המבחן, המרכז

בשיקולים אישיים של מטופלים ונאשמים, ובין בית-המשפט, ששיקוליו רחבים ומקיפים יותר, בהתאם לערכים שנפגעו ולכללי ההלימה והבניית הענישה.

21. אין מנוס מהטלת מאסר בפועל על הנאשם בגדרי מתחם הענישה. תסקיר שירות המבחן אינו מבסס הצדקה לסטייה ממתחם העונש ההולם, העומד ברף התחתון שלו על עונש מאסר בפועל, לריצוי מאחורי סורג ובריח. הנאשם אינו מפנים די הצורך את הפסול והסיכון הטמונים בהחזקת נשק, ואינו מבטא צורך בטיפול. אמנם, מדובר בנאשם צעיר, ללא עבר פלילי, אשר בתקופת הדיון נקלע לאירוע ירי במהלכו נפגע ונזקק לטיפול רפואי ממושך. כפי שצוין לעיל, אירוע יתכן ויש בו משום המחשה באשר לסיכון הטמון בהחזקת נשק בלתי חוקי. ראיתי מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר המצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם אותו קבעתי, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, בנסיבות האישיות ובתקופה הממושכת של מעצר באיזוק אלקטרוני בה היה נתון.

הנאשם היה עצור, מעצר ממש, מיום מעצרו 5.4.20, ועד יום 27.4.20.

בהמשך, מיום 27.4.20 ועד היום נמצא הנאשם במעצר ממושך בפיקוח אלקטרוני, ובקשותיו להסיר את האיזוק נדחו.

אמנם, הפסיקה קבעה כי אין לנכות ימי מעצר באיזוק אלקטרוני מעונש המאסר בפועל המוטל בגזר-הדין, אך יחד עם זאת, נקבע כי יש מקום לתת משקל לתקופה בה שהה נאשם במעצר באיזוק אלקטרוני, כשיקול לקולה בגזירת הדין. ראו: ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.16), ו- ע"פ 6201/18 טובול נ' מדינת ישראל (28.10.19), שם נקבע כי לצורך קביעת משקלו של הפיקוח האלקטרוני כשיקול לקולה, יש לבחון, בין השאר, את תקופת המעצר, את היקף ההגבלה על חירות הנאשם, ואת ריחוק מקום המעצר מביתו, ממשפחתו וממרכז חייו. באשר למצב רפואי, ע"פ 5669/14 אורי לופוליאנסקי נגד מדינת ישראל (29.12.15), קבע כי ניתן לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי צדק ומצב רפואי חריג. לאור פציעתו הקשה של הנאשם, היעדרו של כל עבר פלילי, ההמלצה העונשית המקלה מאד של שירות המבחן, ותקופת המעצר הממושכת בפיקוח אלקטרוני, מצאתי כי ראוי לסטות בעניינו סטייה קלה לקולא ממתחם הענישה.

סוף דבר

22. **נוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. 10 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר מיום 5.4.20 ועד ליום 27.4.20.

ב. 6 חודשי מאסר על-תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר כל עבירת נשק.

ג. קנס בסך 4,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו, אשר ישולם בתוך 90 יום מהיום.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח סיוון תשפ"א, 08 יוני 2021, בנוכחות הצדדים.